

Lokalförsörjningsplan 2022 - 2027

Barn- och ungdomsförvaltningen
Alingsås kommun

Typ av styrdokument:

Beslutande instans: Barn- och ungdomsnämnden

Datum för beslut: 2022-05-17

Diarienummer: 2022.073 BUN

Gäller för: Barn- och ungdomsförvaltningen

Giltighetstid:

Revideras senast: Våren 2023

Dokumentansvarig: Lokalcontroller

Innehållsförteckning

Innehåll

1. Inledning	3
1.1 Mål och inriktning.....	3
2. Sammanfattning	3
3. Verksamhetslokaler	4
3.2 Nulägesbeskrivning	4
3.2.1 Kapacitet förskola	4
3.2.2 Kapacitet skola	4
3.3 Fördjupad beskrivning av framtida lokalbehov.....	5
3.4 Behovsanalys förskola.....	5
3.4.1 Trendprognos förskola 2022 – 2027	6
3.5 Behovsanalys skola.....	6
3.5.1 Trendprognos grundskola.....	7
4. Objektlista	8
5. Prognos och kostnadsutveckling	8
5.1 Hyrorna varierar.....	8
5.2 Paviljonger.....	8

1. Inledning

Barn- och ungdomsnämndens lokalförsörjningsplan ingår som en del i kommunens övergripande lokalförsörjningsplan. Underlaget ska ligga till grund för de beslut om utveckling och förändring som tas inom lokalförsörjning både i barn- och ungdomsnämndens och i kommunens Budget.

Planen revideras årligen och visar innevarande år och fem år framåt för att åskådliggöra hur verksamheten bedrivs idag, samt redovisar det uppskattade behovet av förskole- och skollokaler för perioden 2022 - 2027.

1.1 Mål och inriktning

Den målbild som ligger till grund för barn- och ungdomsförvaltningens lokalplanering är att till en rimlig kostnad, vid rätt tidpunkt och på rätt plats ha lokaler som är likvärdiga och lämpliga för sitt ändamål.

Barn- och ungdomsnämndens Budget 2022 - 2024 ger en färdriktning även för lokalplaneringen. Budgeten visar på att en strategisk lokalplanering och omstrukturering i lokalutnyttjande kan ge förutsättningar för att barn- och ungdomsnämnden ska kunna lägga mer resurser på personalkostnader och kunna skapa en väl fungerande inre organisation, med behörig personal, barn- och elevhälsa, rektorer och fungerande stödstruktur på varje enhet. Att vid nybyggnation placera förskolor och skolor geografiskt strategiskt för att möjliggöra att organisera grupper och klasser med en allsidig social sammansättning ska ses som är ett långsiktigt arbete för att skapa en likvärdig förskola och skola samt för en hållbar integration. Strategisk lokalplanering med om- till och nybyggnation utifrån ramprogram för förskola och skola skapar även förutsättningar för att kunna forma minskade barngrupper i förskolan och skapa en hållbar klassorganisation i skolan.

Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2019-11-26 om vision för framtida skolorganisation och gav förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till framtida skolorganisation i respektive delområde; Kommundel Bjärke, Kommundel Långared, Alingsås Södra kommundel, Förskolor i centralorten, F-6 skolor i centralorten samt 7 - 9 skolor i centralorten. Långsiktigt arbete pågår utifrån visionen tillsammans med planering utifrån behov och kapacitet i relation till nybyggnation. Aktuell bild av lokalkapacitet och prognos barn/elever i förhållande till aktuell lokalkapacitet redovisas för Barn och ungdomsnämnden årligen.

2. Sammanfattning

Alingsås är en kommun under tillväxt. Det byggs mycket bostäder och planeras för nya bostadsområden. Även förtätning av redan befintliga bostadsområden pågår. I takt med att kommunen växer ökar även antalet barn och elever. För att möta denna befolkningstillväxt kommer behovet av att både förskolor och skolor behöver byggas/byggas ut.

Det är viktigt att alla barn och elever har tillgång till ändamålsenliga och likvärdiga lokaler, i hela kommunen. Det finns flera äldre förskole- och skollokaler som inte är fullt anpassade efter den pedagogik och de arbetssätt som undervisningen utförs på idag. Det saknas grupprum och utrymmen som är flexibla. Även ytor för personal, barn och elevhälsa har behov av förändring. Nya ökade krav för tillgänglighet, miljökrav och ventilation påverkar även lokalernas beskaffenhet.

För att få ett så effektivt lokalnyttjande som möjligt och på så sätt spara på både ekonomiska och mänskliga resurser krävs ett mer innovativt tankesätt. Ett effektivt lokalnyttjande beskriver graden av användbarhet och förutsättningar för att lokalerna ska användas optimalt under hela dagen/dygnet. I framtiden bör ett större samnyttjande av lokaler inom förvaltningen men även mellan olika förvaltningarna ske.

3. Verksamhetslokaler

3.2 Nulägesbeskrivning

I Alingsås Norra kommun del möter lokalkapaciteten behovet av platser övergripande.

I Alingsås tätort möter lokalkapaciteten behovet av platser övergripande medan det skiljer sig mellan geografiska områden. Planering av placeringsskolor kommer att behöva ses över som en följd av nybyggnation och skolornas placering i relation till växande bostadsområden.

I Alingsås Södra kommun del finns behov av utökade lokaler både i nuläge och framåt som en följd av nybyggnation av bostäder i framförallt Ingared.

För flera områden i Alingsås är en utmaning att många enheter är små och utifrån både organisatoriska och ekonomiska aspekter behöver större enheter planeras vid nybyggnation.

3.2.1 Kapacitet förskola

Kapaciteten i förskolan bygger på lokalernas beskaffenhet, gruppernas storlek samt barnens ålder. Av både organisatoriska och ekonomiska skäl bör förskolor med färre än 60 barn avvecklas eller byggas ut allt eftersom. Vid nybyggnad är målsättningen att förskolor har plats för 120–160 barn. Beräknad lokalkapacitet utgår från förskolornas kapacitet i maj månad då antalet barn i verksamheten är som högst.

Under våren 2022 finns det 29 kommunala förskolor. I dessa är det 1 753 barn placerade under vårterminen 2022, (jmf 1 836 barn föregående period år 2021).

Av det totala antalet förskolebarn har 74,9% en placering i Alingsås kommuns regi, dvs en lägre andel än tidigare (jfr 75,8 % 2021). 24 % är placerade i fristående verksamhet medan 1,2% är placerade i annan kommun.

Utifrån lokalkapacitet beräknas antal barnomsorgsplatser under 2022 vara i balans i stort sett hela kommunen. Den volymökning som har skett i förskolan har tagits emot av både kommunala och fristående förskolor.

3.2.2 Kapacitet skola

För att möta framtidens utmaningar och samtidigt bibehålla och utveckla god kvalitet behöver en grundskola ha kapacitet för minst 550–600 elever. Detta för att kunna skapa en hållbar klassorganisation och på ett resurseffektivt sätt kunna leva upp till författningarnas krav på bemanning, undervisning och betygssättning.

I kommunen finns det 17 st. kommunala grundskolor. Av dessa är 13 st. skolor F-6, tre skolor årskurs 7 - 9 och en skola är F-9. Våren 2022 finns det 4 523 inskrivna elever i grundskolan (jmf 4 447 föregående period år 2021.)

Av det totala antalet elever år F-9 har 83% en placering i Alingsås kommuns regi, dvs en högre andel än tidigare (jfr 82,7 % 2021). 15,7% går i fristående verksamhet medan 1,3% går i annan kommun.

Den volymökning som har skett i grundskolan har tagits emot av både kommunala och fristående skolor. Den största ökningen i kommunal verksamhet har det faktiska elevantalet stigit. Andelen elever i fristående skolor ökar succesivt med elevens ålder.

Som helhet är skolornas kapacitet tillräcklig i kommunen men det finns en variation mellan skolor och geografiska områden.

Några skolenheter har kompletterats med paviljonger. På Noltorpsskolan finns paviljonger utifrån att möta elevunderlaget samt under pågående om- och tillbyggnation. Även Nolbyskolan kompletteras med paviljonger för att möta ökat elevantal.

Ingared kommer från HT-22 öka upp med paviljonger för att kunna möta ökat elevantalet i området.

3.3 Fördjupad beskrivning av framtida lokalbehov

I enlighet med Alingsås kommuns tillväxtprogram 2021–2030 är det långsiktiga målet att skapa minst 1000 nya bostäder inom tillväxtprogrammets 10-årsperiod. De områden som kommunen planerar att utveckla är bl.a. Stadsskogen, Mjörnstranden, Ingared samt ett antal förtätningsprojekt i tätorten. Detta innebär att det behövs både nya skolor och nya förskolor i områdena.

När nya bostadsområden planeras är det viktigt att i ett tidigt skede utreda om det medför ett behov av nya förskolor och skolor för att undvika tillfälliga och kostsamma lokallösningar. En utmaning för förvaltningen är att de tomter som släpps för byggnationer inte alltid klarar av storleken som önskad kapacitet kräver, det gäller både vid nybyggnation av förskola och grundskola. Det är viktigt att behov av storlek ses utifrån flera aspekter, ekonomiskt, pedagogiskt och att möta kommuninvånarens behov och efterfrågan.

Gällande Stadsskogen, Mjörnstranden och Ingared pågår planering för ytterligare förskola och skola. Utifrån kommande behov behövs både förskola och skola upp till åk 9 för att möta upp ökat antal barn och elever i dessa nybyggnationsområden. Barn- och ungdomsnämnden har tidigare i år beslutat att en förstudie för skola i Ingared ska göras.

Vid ny- och ombyggnation planeras alltid plats för tillagningskök för att minska transporter och belastning på vårt centralkök.

3.4 Behovsanalys förskola

I takt med att kommunen växer beräknas efterfrågan på förskoleplatser att öka. Detta, tillsammans med förskolelokaler som inte är ändamålsenliga gör att nya förskolor behöver byggas och/eller att befintliga förskolor behöver byggas ut.

I Sollebrunn finns flera mindre förskolor och det finns ett behov att se över förutsättningar för en samlad förskola.

Långared förskola har kapacitet.

Det finns behov av en ny större förskola i Noltorp, dels för att ersätta Lövhyddans förskola och Nolängens förskola men även för att möta en ökande befolkning och generationsväxling i området. Just nu ser vi över möjlighet av byggnation på Förmannen 2 i Bolltorp.

Arbete med en ny detaljplan för en förskola i Nalhaga med kapacitet för 120 barn pågår. Nybyggnationen av förskolan syftar till att täcka det geografiska området som Nalhaga förskola tidigare täckt. Även ge plats åt skolans verksamheter där förskolan rymms i skolbyggnader.

När norra Stadsskogen, etapp 4 och 5 samt södra Stadsskogen färdigställs kommer det finnas behov av fler förskoleplatser i området. Utifrån kommande behov behövs förskola för att möta upp ökat antal barn i dessa nybyggnationsområden.

Efterfrågan på förskoleplatser i Alingsås södra kommundel är hög i förhållande till dagens lokalkapacitet och tillsammans med förväntad ökad efterfrågan behövs fler förskoleplatser så snart

som möjligt. Utifrån ökad byggnation och inflyttning behöver både förskolans och skolans lokalkapacitet ökas inom de närmsta åren. Ärendet ligger just nu hos Samhällsbyggnadsförvaltningen för att se över lämplig plats för förskola då yta inte finns att bygga ut på befintlig mark.

3.4.1 Trendprognos förskola 2022 – 2027

Alingsås kommuns trendprognosen från Statisticon 2022 pekar på att antalet förskolebarn i kommunen kommer att öka de kommande åren jämfört med antal inskrivna på kommunens förskolor idag.

Förskola 1-5 år - Totalt antal barn						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Prognos 2022	2 451	2 449	2 441	2 435	2 427	2 438
Prognos 2021	2 503	2 570	2 620	2 695	2 771	Ingen data
Differens 2022 vs 2021	-52	-121	-179	-260	-344	

Prognosen för antal barn i förskolan har minskat mot tidigare lämnad prognos. Prognosen ligger till grund för Barn- och ungdomsnämndens ramtilldelning och vidare intern resurstilldelning.

3.5 Behovsanalys skola

I Alingsås Norra kommundel finns möjlighet till ett mer effektivt nyttjande av lokaler genom att nyttja tillgänglig kapacitet i Sollebrunns skola.

Långared skola har kapacitet för fler elever.

Under våren 2020 startade en omfattande om- och tillbyggnad av Noltorpsskolan. Då skolan står klar kommer den ha en kapacitet för 600 elever i grundskola och 40 elever i grundsärskola. Under byggnationen sker undervisning och fritidsverksamhet i tillfälliga lokaler. Grundsärskolans undervisning och fritidsverksamhet sker på Ängaboskolan fram till dess att Noltorpsskolan flyttar in juni 2022. Under hösten 2022 påbörjas byggnaden av den nya idrottshallen och därefter görs en om- och tillbyggnad av matsal, slöjdsal m.m. Allt detta beräknas vara klart inför skolstart 24/25.

Stadsskogens skola är för liten för att ta hand om den ökning av elever som kommer då norra Stadsskogen, etapp 4 och 5 samt södra Stadsskogen färdigställs. Inför detaljplaneringen av dessa områden pågår en dialog med planenheter på samhällsbyggnadsförvaltningen.

I Ingared har nya bostadsområden med blandad bebyggelse tillkommit och det pågår i dagsläget ytterligare byggnation. Utifrån ökad byggnation och inflyttning behöver skolans lokalkapacitet ökas inom de närmsta åren. Barn- och ungdomsnämnden har i februari 2022 beslutat om att en förstudie ska göras för en ny skola i Ingared enligt ramprogram för grundskola. Förstudien ska omfatta planering av fastigheten i fråga om placering av skola, planering av friyta samt logistik, trafikplanering och parkeringsplatser. I förstudien kommer förslag på en F-6 skola samt F-9 skola att ses över.

Våren 2022 går det 1 194 elever på de tre 7 - 9 skolor som alla ligger i Alingsås och som tar emot elever från tätorten, Långared samt Alingsås Södra kommundel. I och med att kommunen växer även utanför tätorten, främst söderut, finns anledning att se över kommande behov av skola upp till åk 9 för att möta upp ökat antal barn och elever i nybyggnationsområden. I förstudien om skola för Ingared ses båda alternativen över, en skola F-6 och en skola F-9.

3.5.1 Trendprognos grundskola

Alingsås kommuns trendprognosen från Statisticon 2022 pekar på att antalet barn i grundskola i kommunen kommer att ligga på en jämn nivå kommande åren.

Grundskola (Åk F - 6) - Totalt antal elever						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Prognos 2022	3 741	3 723	3 743	3 749	3 788	3 785
Prognos 2021	3 758	3 768	3 830	3 893	3 988	Ingen data
Differens 2022 vs 2021	-17	-45	-87	-144	-200	

Gällande årskurs 7 – 9 håller sig elevantalet på en jämn nivå de kommande åren.

Grundskola (Åk 7 - 9) - Totalt antal elever						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Prognos 2022	1 618	1 677	1 654	1 657	1 614	1 635
Prognos 2021	1 639	1 704	1 707	1 707	1 682	Ingen data
Differens 2022 vs 2021	-21	-27	-53	-50	-68	

Prognosen för antal elever i grundskola har minskat mot tidigare lämnad prognos. Prognosen ligger till grund för Barn-och ungdomsnämndens ramtilldelning och vidare intern resurstilldelning.

4. Objektlista

Behov
Förstudie
Detaljplan
Upphandling/projekt
Genomförande

VERKSAMHET	NYBYGGNAD	OMBYGGNAD	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Skola Noltorp	X	X	X	X	X			
Förskola Nohaga	X					X		
Förskola Ingared	X					X		
Skola Ingared	X					X		
Förskola Sollebrunn	X							
Förskola Stadsskogen	X							
Förskola Bolltorp	X							
Skola Stadsskogen	X							

5. Prognos och kostnadsutveckling

Budgererad hyreskostnad för Barn- och ungdomsnämnden är 133 520 tkr år 2022.

Prognostiserad hyreskostnad för Barn- och ungdomsnämnden är 134 998 tkr år 2023.

5.1 Hyrorna varierar

Hyrorna varierar mellan olika förskolor och skolor beroende på att lokalerna är olika och byggda vid olika tid. Nyproducerade enheter innebär en högre hyra och små enheter är dyrare i relation till kapacitet än vad större enheter är vilket innebär att det är kostnadseffektivt att planera för större enheter vid nybyggnation.

5.2 Paviljonger

För att lösa ett akut behov av lokaler kan paviljonger hyras. De tillfälliga lokalerna kan vara ett bra alternativ ur ett kortsiktigt perspektiv men på lång sikt blir det en dyr lösning som också har begränsningar i lokalernas funktion och utformning. Sett till enbart hyra per kvm för paviljong är skillnaden inte så stor men utifrån hela kostnaden med både etableringen och avetablering av paviljongen så handlar det ofta om stora belopp som inte kan ingå i den årliga hyran utan är en direktkostnad. Varför den inte kan ingå i den årliga hyran beror på att tiden för paviljongen ska vara kort.

